

Aan de gemeenteraad

Behandeld door E.S. Quak
Doorkiesnummer 030 – 28 63229
E-mail s.quak@utrecht.nl
Bijlage(n) Geen

Datum 2 december 2016
Ons kenmerk 16.509487
Onderwerp Beantwoording toezeggingen
commissie over vervolg
armoedeaanpak

Uw kenmerk
Uw brief van

Verzonden
Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte leden van de Gemeenteraad,

In deze brief ontvangt u antwoord op de toezeggingen uit de commissievergadering Mens en Samenleving van donderdag 24 november jl over het Raadsvoorstel Vervolg vernieuwing armoedeaanpak: armoederegelingen vanaf 2017. Deze brief kan worden betrokken bij de bespreking in de B-raad op 8 december aanstaande bij het Raadsvoorstel Vervolg van de nieuwe armoedeaanpak: armoederegelingen vanaf 2017.

De wethouder komt voor raadsbehandeling terug op de vraag of het mogelijk is om voor specifieke groepen één vast aanspreekpunt bij Wenl te creëren (net als bij dak- en thuislozen). En wat zijn de kosten daarvan?

Het hebben van één contactpersoon kan een manier zijn om de toegang naar regelingen van Werk en Inkomen te vereenvoudigen. Wij gaan onderzoeken of het voor deze doelgroepen daadwerkelijk wenselijk is om met één vast contactpersoon te werken. We vragen hiervoor input van de doelgroepen zelf en betrokken partners (bijvoorbeeld Stichting MEE, U-2b Heard! en de buurtteams). Ook bekijken we of bestaande inzet en ontwikkelingen al aansluiten op de wensen. Op basis van dit onderzoek verwachten we te kunnen bepalen wat er extra nodig is en wat de consequenties voor de uitvoering en de kosten zijn. In het eerste kwartaal van 2017 wordt u hierover verder geïnformeerd.

De wethouder geeft voor raadsbehandeling inzicht in de vraag hoeveel het kost om de Individuele Inkomensvoorslag (IIT) altijd individueel te toetsen en om hoeveel mensen het gaat.

In de afgelopen 12 maanden is 7.645 keer IIT aangevraagd. De afhandeling gebeurt momenteel zo uitvoeringsluw mogelijk doordat het grootste deel digitaal en automatisch gaat. Hierdoor kunnen we dit grote aantal aanvragen binnen de beschikbare uitvoeringscapaciteit en op een redelijke termijn afhandelen.

Burgemeester en Wethouders

Datum 2 december 2016
Kenmerk 16.509487

De toetsing van aanvragen is altijd individueel, maar wel zoveel als mogelijk op basis van reeds beschikbare gegevens over de hoogte van het inkomen, eerdere aanvragen van IIT en de mate waarin inspanningen zijn verricht om de inkomenspositie te verbeteren. Wanneer we deze toetsing zouden uitbreiden, bijvoorbeeld met een altijd ook een (keukentafel)gesprek waarin de gehele situatie wordt besproken met de aanvrager van de IIT, dan kost dit naar schatting € 1,1 miljoen extra. We gaan hierbij uit van een tijdsinvestering van gemiddeld 150 minuten per persoon door een medewerker van Wenl op schaalniveau 9, dit is inclusief overhead, no show, administratie en uitwerkingstijd.

De wethouder komt voor raadsbehandeling terug op de vraag op welke basis er een uitzondering binnen de IIT kan worden gemaakt.

Artikel 36 van de Participatiewet stelt een aantal vaste toekenningscriteria voor de IIT:

- Ouder dan 21 jaar en jonger dan de AOW-leeftijd;
- Langdurig een laag inkomen en geen in aanmerking te nemen vermogen;
- Geen zicht op verbetering van de inkomenspositie, gelet op de krachten en bekwaamheden van de persoon en de inspanningen die zijn verricht om tot inkomensverbetering te komen.

Daarbinnen heeft de gemeente de ruimte om twee toekenningscriteria nader in te vullen, zijnde de inkomensnorm en de duur van het lage inkomen.

In artikel 5 van de Utrechtse verordening staat de hardheidsclausule. Op grond daarvan kan het college afwijken van de door de gemeente ingevulde criteria, wanneer zij van mening is dat afwijzing op grond daarvan kennelijk onredelijk is. Dit betekent dat afwijken alleen kan op basis van hoogte en duur van het lage inkomen en niet op basis van de verdere financiële positie, zoals hoge kosten.

De wethouder komt voor raadsbehandeling terug op de vraag of de basis voor berekening van de IIT bedragen, het restpakket is?

De bedragen van de IIT zijn afgestemd op het tekort dat een huishouden heeft na de uitgaven in het basis- en restpakket. Voor het bepalen van de IIT bedragen is, naast het tekort volgens de Minima effectrapportage, gekeken naar het bedrag dat mensen in het afgelopen jaar vanuit de IIT hebben gekregen en het beschikbare armoedebudget. Daarnaast houden we rekening met de armoedeval, daarom wordt het tekort in de meeste situaties niet geheel aangevuld. Uitgebreide uitleg staat in de Bijlage (Verdieping van het Vervolg Vernieuwing armoedeaanpak op bladzijde 6 en 7).

De wethouder komt voor raadsbehandeling terug op het idee van de VVD of het mogelijk is om gekoppeld aan de aanvraag van de IIT de aanvrager een gesprek aan te bieden en daarmee 3 jaar een laag inkomen te beschouwen als een levensgebeurtenis.

Wij zijn inmiddels met U Centraal in gesprek over uitbreiding van de workshops rondom levensgebeurtenissen en zullen met hen ook bespreken hoe we een aanbod kunnen creëren voor deze levensgebeurtenis. Wij zullen ons in eerste instantie richten op de groep die voor het eerst voor ITT in aanmerking komt. Bij de aanvraag van de IIT kunnen wij mensen wijzen op dit aanbod.

Daarnaast willen we ook voor ondersteuning van mensen in langdurige armoede juist blijven aansluiten bij de bestaande inzet en contactmogelijkheden zoals de wijkcontactdagen. De dienstverlening van Werk en Inkomen is erop gericht om mensen met een uitkering zoveel mogelijk te laten meewerken en meedoen. Activering naar werk is altijd het uitgangspunt in de begeleiding van uitkeringsgerechtigden.

Burgemeester en Wethouders

Datum 2 december 2016
Kenmerk 16.509487

De wethouder bespreekt met de wethouder van financiën of het mogelijk is bij de berekening van de kwijtschelding rekening te houden met de kosten voor kinderopvang en koppelt indien mogelijk voor raadsbehandeling terug.

Het is niet mogelijk om dit nog voor 2017 te regelen, omdat de eerste aanslagen al begin januari worden verzonden. Een dergelijke wijziging vereist een aanpassing van de verordening en een wijziging van het kwijtscheldingsproces van de Belasting Samenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BghU). Het college informeert de raad in de loop van 2017 of zij voornemens is dit vanaf 2018 aan te passen en hoe het proces eruit ziet.

De wethouder komt voor raadsbehandeling terug of het mogelijk is een vorm van second opinion op te zetten binnen de bijzondere bijstand buiten de reguliere bezwaar en beroepsprocedure.

We hebben op dit moment al de volgende mogelijkheden om buiten bezwaar tot een ander besluit te komen dan (voor)genomen:

- Collegiale toetsing bij twijfel
Indien een medewerker twijfelt over een te nemen besluit, wordt de aanvraag met een collega besproken. Wanneer de inschatting van de medewerker is dat een maatwerkoplossing nodig, wordt deze collegiale toetsing altijd toegepast.
- Pre-mediation
Bij ieder besluit van Werk en Inkomen wordt de aanvrager gewezen op de mogelijkheid om telefonisch contact op te nemen over het besluit. Een medewerker van de afdeling bezwaar kijkt dan nog eens naar het besluit en beoordeelt of een herziening nodig is op grond van wat de aanvrager aandraagt. Deze mogelijkheid kunnen mensen benutten voordat ze officieel in bezwaar gaan.

Het invoeren van een second opinion voorafgaand aan ieder besluit zou betekenen dat eerst een voorgenomen besluit wordt verstuurd. Vervolgens moet een termijn worden gesteld waarbinnen de aanvrager kan laten weten of hij behoefte heeft aan een second opinion. Het daadwerkelijke besluit valt pas daarna. Behalve dat dit een forse uitbreiding van de capaciteit van Werk en Inkomen zou vergen, zal ook de snelheid waarmee besluiten worden genomen afnemen.

Tot slot

Indien u tijdens de raadsbehandeling op 8 december instemt met het voorlopig voortzetten van de Individuele inkomenstoeslag, ontvangt u direct na 8 december een gewijzigde Verordening van de Individuele inkomenstoeslag om de besluiten te formaliseren. Wij verzoeken u om versnelde bespreking in de veegcommissie van 15 december en vaststelling in de veegraad van 22 december aanstaande mogelijk te maken. We streven ernaar dat de regeling per 1 januari 2017 in werking kan treden. Daarnaast zal ook de beleidsregel Hoge energiekosten ouderen voor 1 januari 2017 worden ingetrokken als u instemt met het stopzetten van deze regeling, dit is een collegebevoegdheid.

In de hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,